

**Vilnius
universiteto
leidykla**

Slavistica Vilnensis

eISSN 2424-6115

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Slavistica Vilnensis

2021

Vol. 66(1)

Published since 1958

Vilnius University Press
Vilnius, 2021

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Slavistica Vilnensis

2021

66(1) tomas

Leidžiama nuo 1958 metų

The journal is published twice a year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Jelena Konickaja Vilnius University, Lithuania

Vice Editor-in-Chief

Elena Berezovizh Russian Academy of Sciences;
Ural Federal University, Yekaterinburg, Russia

Coordinator

Viktorija Ušinskiėnė Vilnius University, Lithuania

Members

Jan Ivar Bjørnflaten University of Oslo, Norway
Henadz' Cychun National Academy of Sciences of Belarus, Belarus
Marina Čistiakova Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
Aleksandr Duličenko University of Tartu, Estonia
Jevgenij Džidžora Odessa Nacional I. Mechnikov University, Ukraine
Halina Karaś University of Warsaw, Poland
Czesław Łapicz Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland
Eleonora Lissan Vilnius University, Lithuania
Ala Lichačiova Vilnius University, Lithuania
Olga M. Mladenova University of Calgary, Canada
Irina Moore University of Wolverhampton, United Kingdom
Nadiežda Morozova Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
Tijmen Pronk Leiden University, Netherlands
Janusz Rieger University of Warsaw, Poland
Klaus Steinke University of Erlangen–Nuremberg, Germany
Marzena Stępień University of Warsaw, Poland
Sergejus Temčinas Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
Cynthia Vakareliyska University of Oregon, USA

Compilers and editors of the issue: Jelena Konickaja, Viktorija Ušinskiėnė

Included in:

BASE, CEEOL, CNKI, CORE, Dimensions, DOAJ, DRJI (Directory of Research Journals Indexing), EBSCO (Humanities International Index), EZB, Google Scholar, HEAL link (Hellenic Academic Libraries Link), JournalTOCs, Linguistic Bibliography Online, Lituanistika, MIAR (Information Matrix for the Analysis of Journals), Microsoft Academic, MLA Directory of Periodicals, MLA International Bibliography, QOAM, ROAD, ScienceGate, ScienceOpen, Scilit, Scopus, WordCat, ZDB (Zeitschriften Datenbank).

Address:

Faculty of Philology
Vilnius University
5 Universiteto Str., LT-01131 Vilnius, Lithuania

E-mail: slavisticavilnensis@gmail.com; jelena.konickaja@ff.vu.lt; viktorija.usinskiene@ff.vu.lt

Phones: (+370 5) 268 72 36, (+370 5) 268 7224

Fax (+370 5) 268 72 08

<http://www.zurnalai.vu.lt/slavistica-vilnensis>

Copyright © 2021 Authors. Published by [Vilnius University Press](#). This is an Open Access journal distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution License](#), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Atsakingoji redaktorė

Jelena Konickaja Vilniaus universitetas, Lietuva

Ats.redaktorės pavaduotoja

Jelena Berezovič Rusijos MA; B. N. Jelcino Uralo federalinis universitetas,
Jekaterinburgas, Rusijos Federacija

Koordinatorė

Viktorija Ušinskienė Vilniaus universitetas, Lietuva

Nariai

Jan Ivar Bjørnflaten Oslo universitetas, Norvegija
Henadz' Cychun Nacionalinės Mokslų akademijos Kalbos ir literatūros institutas, Baltarusija
Marina Čistiakova Lietuvių kalbos institutas, Lietuva
Aleksandr Duličenko Tartu universitetas, Estija
Jevgenij Džidžora Odesos I. I. Mečnikovo nacionalinis universitetas, Ukraina
Halina Karaš Varšuvos universitetas, Lenkija
Czesław Łapicz Torunės M. Koperniko universitetas, Lenkija
Eleonora Lissan Vilniaus universitetas, Lietuva
Ala Lichačiova Vilniaus universitetas, Lietuva
Olga M. Mladenova Kalgario universitetas, Kanada
Irina Moore Vulverhamptono universitetas, Jungtinė Karalystė
Nadiežda Morozova Lietuvių kalbos institutas, Lietuva
Tijmen Pronk Leideno universitetas, Nyderlandai
Janusz Rieger Varšuvos universitetas, Lenkija
Klaus Steinke Erlangeno–Niurnbergo universitetas, Vokietija
Marzena Stepień Varšuvos universitetas, Lenkija
Sergejus Temčinas Lietuvių kalbos institutas, Lietuva
Cynthia Vakarelyška Oregono universitetas, JAV

Numerio sudarytojai ir redaktoriai: Jelena Konickaja, Viktorija Ušinskienė

Prieinama duomenų bazėse:

BASE, CEOL, CNKI, CORE, Dimensions, DOAJ, DRJI (Directory of Research Journals Indexing), EBSCO (Humanities International Index), EZB, Google Scholar, HEAL link (Hellenic Academic Libraries Link), JournalTOCs, Linguistic Bibliography Online, Lituania, MIAR (Information Matrix for the Analysis of Journals), Microsoft Academic, MLA Directory of Periodicals, MLA International Bibliography, QOAM, ROAD, ScienceGate, ScienceOpen, Scilit, Scopus, WordCat, ZDB (Zeitschriften Datenbank).

Adresas:

Filologijos fakultetas

Vilniaus universitetas

Universiteto g. 5, LT-01131 Vilnius, Lietuva

El. paštas: slavisticavilnensis@gmail.com; jelena.konickaja@ff.vu.lt; viktorija.usinskiene@ff.vu.lt

Tel.: (+370 5) 268 72 36, (+370 5) 268 7224

Faksas (+370 5) 268 72 08

<http://www.zurnalai.vu.lt/slavistica-vilnensis>

Autorių teisės © 2021 Autoriai. Publikavo [Vilniaus universiteto leidykla](#). Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis [Kūrybinių bendrųjų licencija Priskyrimas](#), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Turinys / Содержание

Straipsniai / Статьи

Сергей Юрьевич Темчин

Институт литовской литературы и фольклора, Вильнюс, Литва

Типы рецепции *Луцидария* в России, Беларуси, Украине, Польше и Чехии середины XVI–первой четверти XX вв. 10

Марина Владимировна Чистякова

Институт литовского языка, Вильнюс, Литва

Текстология проложного жития александрийских мучеников Мины, Еρμοгена и Евграфа 23

Галина Николаевна Сапожникова

Институт литовского языка, Вильнюс, Литва

По какому изданию *Żywotów Świątych* Петра Скарги был сделан церковнославянский перевод жития вмч. Прокопия 36

Natalia V. Kareva

Institute for Linguistic Studies, Russian Academy of Sciences, St. Petersburg

Evgeny G. Pivovarov

St. Petersburg Branch of the Institute for the History of Natural Sciences and Technology, Russia

“Die deutsche Grammatica ... von Charmyntes” (Berlin, 1713): Creation, Author and Readers 42

Надежда Морозова

Институт литовского языка, Вильнюс, Литва

К истории староверия в Литве в XIX в.: Рымковский собор 1856 г. и его постановления 56

Birutė Jasiūnaitė

Vilniaus universitetas, Lietuva

Šarka lietuvių ir slavų etninėje kultūroje 73

Miroslaw Jankowiak

Instytut Słowiański CzAN, Praga, Czechy

Współczesne gwary białoruskie na Litwie (rejon wileński) 85

Бируте Синочкина

Независимый исследователь, Вильнюс, Литва

Markučiai — *Markucie* — *Маркутье*: история названий одной виленской местности 102

Irena Fedorowicz

Uniwersytet Wileński, Litwa

Znane i nieznanе związki Henryka Sienkiewicza z Litwą 117

Publikacijos / Публикации

Сергей Юрьевич Темчин

Институт литовской литературы и фольклора, Вильнюс, Литва

Список первой половины XVII в. руськомовного перевода 1563 г.
чешского Луцидария: публикация текста 129

Recenzijos / Рецензии

Wileńska Alma Mater – kulturowy i naukowy łącznik polsko-litewskich dziejów:

Pod znakiem Orla i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego. Zbiór studiów (pod redakcją I. Fedorowicz, M. Dawlewicza, K. Geben). Wydawnictwo Uniwersytetu Wileńskiego, Wilno 2021. // Su Erelio ir Vyčio ženklais. Lenkijos ir Lietuvos moksliniai ir kultūriniai ryšiai Vilniaus universiteto istorijoje. Mokslinių darbų rinkinys (sudarė ir redagavo I. Fedorovič, M. Davlevič, K. Geben). Vilniaus universiteto leidykla. ISBN 978-609-07-0580-3; e-ISBN 978-609-07-0581-0 (Małgorzata Misiak, Uniwersytet Wrocławski, Polska). 142

Ad memoriam

Елена Евгеньевна Королёва (21 июня 1951 – 20 апреля 2021) (*Ирина*

Качинская, Московский государственный университет им.

М. В. Ломоносова, Россия; Ольга Ровнова, Институт русского языка

им. В. В. Виноградова Российской академии наук, Москва) 152

Table of contents

Articles

Sergey Temchin

Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Vilnius, Lithuania

Lucidarius in Russia, Belarus, Ukraine, Poland, and Czechia: Types of Reception in the mid-16th to the First Quarter of the 20th Century 10

Marina Chistiakova

Institute of Lithuanian Language, Vilnius, Lithuania

The Textology of the Synaxarian Life of Menas, Hermogenes, and Eugraphus, Martyrs of Alexandria 23

Galina Sapozhnikova

Institute of Lithuanian Language, Vilnius, Lithuania

Which Piotr Skarga's Edition of *Żywoty Świętych* Was Used for Translation into Old Church Slavonic: The Life of St. Procopius of Scythopolis 36

Natalia V. Kareva

Institute for Linguistic Studies, Russian Academy of Sciences, St. Petersburg

Evgeny G. Pivovarov

St. Petersburg Branch of the Institute for the History of Natural Sciences and Technology, Russia

“Die deutsche Grammatica ... von Charmyntes” (Berlin, 1713): Creation, Author and Readers 42

Nadezhda Morozova

Institute of Lithuanian Language, Vilnius, Lithuania

On the History of Old Believer in Lithuania in 19th Century: Rimkai Old Believer Church Assembly in 1856 and its Resolutions 56

Birute Jasiunaite

Vilnius University, Lithuania

Magpie in Lithuanian and Slavic Ethnic Cultures 73

Miroslaw Jankowiak

Institute of Slavonic Studies, Czech Academy of Sciences, Prague

Contemporary Belarusian Dialects in Lithuania (Vilnius Region) 85

Birute Sinochkina

Independent researcher, Vilnius, Lithuania

Markučiai — *Markucie* — *Маркутье*: The History of the Names of One Vilnius Area 102

Irena Fedorovič

Vilnius University, Lithuania

Well Known and Unknown Henryk Sienkiewicz's Relations with Lithuania 117

Publications

Sergey Temchin

Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Vilnius, Lithuania

The 1563 Ruthenian Translation of the Czech Lucidář in a Manuscript Copy
of the First Half of the 17th Century: Publication 129

Reviews

Wileńska Alma Mater – kulturowy i naukowy łącznik polsko-litewskich dziejów:

Pod znakiem Orła i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego. Zbiór studiów (pod redakcją I. Fedorowicz, M. Dawlewicza, K. Geben). Wydawnictwo Uniwersytetu Wileńskiego, Wilno 2021. // Su Erelio ir Vyčio ženklais. Lenkijos ir Lietuvos moksliniai ir kultūriniai ryšiai Vilniaus universiteto istorijoje. Mokslinių darbų rinkinys (sudarė ir redagavo I. Fedorovič, M. Davlevič, K. Geben). Vilniaus universiteto leidykla. ISBN 978-609-07-0580-3; e-ISBN 978-609-07-0581-0 (Małgorzata Misiak, Wrocław University, Poland)..... 142

In memoriam

Elena Korolyova (21 06 1951 – 20 04 2021) (*Irina Katchinskaya, Lomonosov Moscow State university, Russia; Olga Rovnova, V. V. Vinogradov Russian Language Institute of RAS, Moscow*) 152